

Мельникова Д.Д., студ.

Наук. керівник, ст. викл. Кобченко А.А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ЕКОНОМІК, ЯК ШЛЯХ ДО ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сьогодні економічне зростання вимірюється збільшенням валового внутрішнього продукту, який визначається як сукупна вартість усіх товарів і послуг, вироблених в країні за рік. Багато чинників сприяють економічному зростанню. Проте не існує єдиного чинника, який би постійно стимулював ідеальне зростання необхідне для економіки. На жаль, рецесії є фактом життя і можуть бути викликані різними чинниками, такими як геополітичні і геофінансові події.[1]

Зараз Україна знаходиться саме у стані рецесії. Політики, світові лідери і економісти багато сперечаються про ідеальні темпи зростання і про те, як їх досягти. Для нашої країни важливо ознайомитись з новими реаліями, дослідити як росте економіка, тобто що або хто є учасниками, які примушують економіку рухатися вперед.

Світовий досвід і дослідження джерел останньої кризи показують, що проблема екстреного реагування та запобігання нових проблем тісно пов'язана з виявленням накопичених дисбалансів економічного розвитку. В Україні системна робота по їх кількісному вимірюванню в європейській системі координат тільки почалася, тому оцінка макробалансов, що проводиться в українській економіці за європейською процедурою може показати цінні результати досліджень.

Європейський досвід показує, що важливим компонентом в структурі економічного управління ЄС є Macroeconomic Imbalance Procedure (MIP) - процедура визначення макроекономічних дисбалансів, яка представляє собою механізм моніторингу, метою якого є виявлення потенційних ризиків на ранній стадії для запобігання виникнення несприятливих макроекономічних дисбалансів і усунення тих, які вже встановилися. Ключовим елементом реалізації MIP є створення таблиці Scoreboard, яка складається з показників, що відображають зовнішні

дисбаланси, конкурентну позицію і внутрішні дисбаланси. Таке поєднання показників (і їх рівнів) може відображати як короткострокове швидке погіршення, так і поступове накопичення дисбалансів в довгостроковій перспективі.

Аналіз показників за 2008-2020 роки підтвердив наявність проблем в українській економіці, які формують внутрішні і зовнішні дисбаланси: щороку хоча б один або два показника сигналізували про їхню наявність. Ситуація, яку можна назвати "надмірними дисбалансами", зафіксована в передкризовому 2008 році, коли три індикатора підтверджували реалізацію загроз, а в 2019 році - чотири індикатори перевищили порогові значення.[2]

З європейського досвіду нелегко зробити висновки, які можна було б безпосередньо застосувати в Україні. Тим не менш, деякі аспекти європейського досвіду можуть бути джерелом натхнення.

Один із способів підходу до досвіду ЄС у сфері регіональної політики полягає в спробі отримати з цього досвіду основні питання або проблеми, які довелося вирішувати при розробці концепції та управлінні політикою за останні 20 років. Нижче наведені певні міркування.

По-перше, регіональна політика вимагає довгострокового стратегічного бачення того, що повинно бути досягнуто. Це може бути розвиток ключових секторів, таких як транспорт, або географічних областей, наприклад, пріоритет, що віддається менш розвинутих регіонів в політиці ЄС. В ЄС в програмах використовуються як секторальний, так і географічний підходи.

По-друге, повинен існувати об'єктивний, або "неполітичний", метод залучення та розподілу ресурсів. Іншими словами, має бути ясно, як збираються гроші і розподіляються між програмами або регіонами. Ця робота повинна бути підкріплена статистичними показниками, тому реалізація регіональної політики передбачає наявність статистичної служби та інвестиції в неї.

По-третє, система, що поєднує співфінансування та партнерство, підвищує відповідальність. Органи управління, які об'єднують широке коло інтересів, також повинні знаходити від 15 до 50% витрат на конкретні проекти з місцевих (державних або приватних) джерел.

Крім того, важливо відокремити правову базу, яка встановлює загальні правила, що регулюють реалізацію політики, від рішень по окремих проектах.

Більше того, необхідно приймати рішення про вибір підтримки комплексних програм або підтримки окремих проектів.

Також, моніторинг та оцінка дій необхідні для того, щоб мати можливість продемонструвати додану вартість як для бенефіціарів і платникам податків.[3]

Можливо, якщо запровадити ці дії, Україна може стати на крок ближче до становлення міцної та зростаючої економіки.

Література

1. Депенсіо Г. What Are Ways Economic Growth Can Be Achieved?What Are Ways Economic Growth Can Be Achieved? [Електронний ресурс] / Грег Депенсіо. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.investopedia.com/ask/answers/032415/what-are-some-ways-economic-growth-can-be-achieved.asp>.
2. Тараненко І. Macroeconomic Imbalances Of Economic Development: European Practice And Assessment Of The Situation In Ukraine [Електронний ресурс] / І. Тараненко. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://eurodev.duan.edu.ua/images/PDF/2015/1/abstracts2015-1/abstracts.pdf#page=7>.
3. Goulet R. European Regional Policy, an inspiration for Countries outside the EU? [Електронний ресурс] / Raphaël Goulet. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/international/external_en.pdf.